

poldne je v deželni dvorani v reduti pevska skušnja za koncert, h kateri pridejo vsi učitelji pevci; ob 7. uri zvečer je v deželni dvorani v reduti veliki slovesni koncert ali učiteljska beseda; po koncertu pa je v narodni čitalnici skupna večerna zabava, katero napravi društvo „Glasbina Matica“ vzajemno s slovenskim učiteljskim društvom. — 25. septembra ob 9. uri je občni zbor društva v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem in ob 11. uri je občni zbor društva „Šole“. Ob 1. uri opoldne je skupno kosilo v veliki Tavčarjevi gostilnici na dunajski cesti. Ob 1/2 6. uri zvečer je v čitalnični dvorani občni zbor društva „Glasbine Matice“, h kateremu se vsi učitelji vljudno vabijo. Ob 1/2 8. uri zvečer je slovesna predstava v deželnem gledališču, katero slovensko dramatično društvo napravi na čast prvemu splošnemu zboru slovenskih učiteljev. — 26. septembra je izlet v Bled. Vdeleževalci zberó se ob 6. uri zjutraj na kolodvoru in ob 1/4 7. uri odpeljejo se z gorenskim vlakom do postaje Lesce-Radoljca, od koder gredó potem peš na blejsko jezero, in na večer vrnejo se po tej poti nazaj v Ljubljano. — Vse te dni, to je, od 23. do 27. t. m., vsaki dan od 8. do 12. in popoldne od 2. do 5. ure bode v bližnjih šolskih sobah v reduti odprta razstava učil, in 25. t. m. bode tudi odprt deželni muzej v licealnem šolskem poslopju. — V učiteljsko zbornico v reduti iti dovoljeno je le tistim, ki imajo vstopnico od centralnega odbora. Vstopnice dobivajo se do zadnjega dneva pri društvem prvosedniku A. Praprotniku, dan zborovanja, to je 24. t. m. pa pred vhomom v zbornico. Učitelji z vstopnico imajo prosti vhom h koncertu in k vsem drugim zabavam. Neučitelji plačajo pri koncertu 30, pri razstavi pa 10. kr. vstopnine.

Prošnja. Domoljubne šolske prijatelje vljudno prosimo, da bi odboru (v reduti v sobi I. razreda) blagovolili naznaniti, če morejo učiteljem pripustiti kako sobo za prenočevanje, in če sploh hočejo prišlim učiteljem in za to zborovanje kakor koli kaj pomoči.

Centralni odbor prvega splošnega zbora slov. učiteljev.

— (*Preširnova slovesnost*) v Vrbi na Gorenskem, ktere se je nad 4000 ljudi iz okolice in raznih slovenskih deželá vdeležilo, se je 15. dne t. m. ob najugodnejšem vremenu dobro izvršila. V povzdigo te slavnosti pa so največ pripomogli pevci, kateri so z jako dobro izbranimi pesmami si največo hvalo zaslužili in poslušalce najbolj navdušili.

— (*Vabilo visokočastitim duhovnom ljublj. škofije.*) 22. dne t. m. ob 5. uri popoldne naj se v semeniški jedilnici vsi, ki morejo priti, zberó na posvetovanje o načrtu pravil, za duhovsko podporno društvo, v „Danici“ naznanjenih.

Fr. Kramar,
kanonik in semeniški vodja.

— (*Pobirki iz časnikov.*) „Tagblatt“ in „Laibacherica“ sta o ustavnem uporú deželnega odbora zoper ukaz vladni, da vsa poročila dež. odbora morajo slovenska in nemška biti, — in „Tagblatt“, da sta dr. Bleiweis in Praprotnik šla poslušat v učiteljsko nadaljevalnico, tako surovo pisarila te dni o dr. Bleiweis-u, dr. Costi in Praprotniku, da nam je celi slovník psovka časnika „Deutsche Zeit.“ v spomin stopil, s kterimi so se unidan Nemci med sabo pitali, kakor: „elendeš Gefächter“, „freche Lumpe“, „Landesverrätther“, „politische Spitzbuben“ itd. Z enacimi psovkami sta padla ta časnika na omenjene možé. Drugi pot več o tej „nemški kulturi“, za katero je beseda „hundsgemein“ še prelepa.

„Glasbeni matici“

so do 10. dne t. m. pristopili sledeči gospodje:

a) *kot ustanovni udje:*

Gospodje: dr. Bleiweis J., dr. Costa, Drenik Franjo, asekur. uradnik, Jentl Anton, trgovec, grof Lanthieri, grajščak v Vipavi, Rudež Karol, grajščak v Grac. Turnu, Sovan Franjo, trgovec, Valenta Vojteh, uradnik pri magistratu.

b) *kot podporni udje:*

Gospodje: Benedikt Jurij, kaplan v Ponikvi, Ravnikar Franjo, deželni blagajnik, gospá Ravnikar Franja, Ditrih Andrej, trgovec v Vipavi, dr. Ambrožič Franjo, Nedved Anton, učitelj glasbe in petja, Förster Anton, učitelj glasbe in petja, dr. Bleiweis Karol, Grasselli Peter, Bučar Viktor, trgovec, Žagar Dragotin, dežel. blag. kontrolor, Gutman Emil, Arce Rajko, poštni oficijal, Strzelba Jože, trgovec, Kham Ivan, restavrant, Potokar Jože, poštni oficijal, Hohn Hugo, poštni oficijal, Premk Anton, poštni oficijal, Gruden Ivan, davkarski oficijal, Toman Janez, posestnik v Kamni gorici, Žvanut Matija, trgovec v Trstu, Iber Franjo, Vrhunec Tone, Dolhar, ključarski mojster, Ahčin Franjo, župnik v Lokvi v Istri, Stare Jože, profesor v Novem mestu, dr. Razlag, Kestel J., poštni kontrolor, Tavčar Jurij, učitelj, dr. Vošnjak, gospodičina Potočnikova Marija, gospod Vilhar Ivan, Kristan Jože, glavni zastopnik banke „Slavije“, Jeločnik Anton, Goričnik, trgovec, Petričič, trgovec, Murnik Janez, deželni odbornik, Horak Janez, posestnik, Železnikar Ivan, uradnik „Slovenije“, Fes, uradnik „Slovenije“, Miheleč J., bukvovez, Oblak Jože, notarijatski uradnik.

(Dalje prihodnjič.)

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — „Ost und West“ naznanja, da shod federalistov avstrijskih je 22. dne oktobra v Insbruku.

— Dunajski časniki pripovedujejo, da namesto vojnega ministra Kuhna pride fml. Mollinary, in da minister baron Lasser bode ces. namestnik v Lincu.

Česko. — V Pragi so zaporí odličnih narodnih mož na dnevnem redu; za dr. Škrejšovskem, lastnikom „Politike“, so zaprli zadnje dni tudi dr. J. Gregra, lastnika „Nar. Listov“ in dr. Škrejšovskega, brata unega.

Ogersko. Iz Pešta. — Zborovanje delegacij se je začelo 16. dne t. m. Presvitli cesar je sprejel delegate in govoril z vsacim. Dr. Poklukarja je vprašal: ali bode letošnja letina na Kranjskem ugodnejša memo lanske; dr. Poklukar je med drugim milostljivi skrbi cesarjevi priporočal servitutne zadeve. — Iz proračuna, kije predložen delegacijam, se vidi, da za vojaščino znašajo redni stroški 86 milijonov gold., neredni pa 11 milijonov in 205.072 gold., tedaj skupaj 97 milijonov in 205.072 gold., po takem je blizo 7 milijonov več memo lani. — Ogerski zbor je v delegacijo poslal samo Deakovce; tedaj levica zopet ne bode zastopana. Gledé hrvaških delegatov se je hrvaški klub porazumel z Deakovim in izpuščena sta vendar magjarona Julij Jelačić in Živković, in izbrana sta Miškatović in grof Stef. Erdödy.

Nemčija. — Berolin spava na svojih lavorih. Bismark se raduje o „nemški gloriiji“ in nastavlja hudoborbo proti katolikom in škofom nemškim; al škofje ne dremljejo; sklicali so škofovski zbor na 17. dne t. m. v Fuldo, da odločijo, kako se bodo ponašali proti vladi.

še dandanes sledi nekdanje Rimske ceste, je odbor priznal, da bi bila ta cesta jako koristna; al že zdaj, ko je stroškov za druge neodložljive konkurenčne stare in nove na kupe, ni mogoče že pričeti te nove ceste, ki je prihranjena prihodnosti.

— Gospoda V. Zupančič in A. Vodeb sta imenovana za učitelja na c. kr. pripravnicu za učiteljice v Ljubljani. — Dr. Mrhal, ravnatelj tukajšnje realke, pa je imenovan za deželnega šolskega svetovalca. Ko se nam je izprva pripovedovalo to poslednje imenovanje, nismo verjeli, da je mogoče; zdaj pa smo isto brali v „Wien. Ztg.“ Mi nimamo nič zoper osebnost gosp. dr. Mrhala; al dolžnost nam je, vprašati sl. ministerstvo nauka, ki z družimi sedanjimi ministri pri vsaki priliki povdarja „Verfassung“ (ustavo): kako je mogoče, spošтовaje ustavo, nasproti odločnemu §. 35. postave o šolskem nadzorstvu, ki nam jo je presvitli cesar 25. svečana leta 1870. potrditi blagovolil, Njegovemu Veličanstvu nasvetovati za deželnega šolskega svetovalca možá, o katerem deželni odbor ni izrekel svojega nasveta. Vsaj je postava jasna, ktera v §. 35. šolskega nadzorstva govori od besede do besede tako-le: „imenujejo se v §. 34. pod št. 3., 4., 5. in 6. imenovani udje deželnega šolskega sveta od cesarja po predlogu ministra za bogočastje in uk; ta pa mora zastran dveh katoliških duhovnikov obrniti se do knezo-škofijstva, in zastran dveh učiteljskih udov učiteljskega stanú do deželnega odbora za nasvèt (Vorschlag)“. — Ali se pravi to — vprašamo — potem ustavno in postavno ravnati, če ministerstvo samolastno za imenovanje predlaga deželnega šolskega svetovalca, o katerem deželni odbor ni bil za nasvèt vprašan? Če visoko ministerstvo ni hotelo onega, po mislih deželnega odbora popolnoma sposobnega profesorja odobriti, naj bi bilo zahtevalo vsaj drug nasvèt. Zmirom in zmirom se razlega glas o spoštovanji ustave, kako neprecenljiva je, in o sedanjih šolskih postavah, kako izvrstno dobre so; ko pa se pride do izvrševanja vsega tega, o čemur se beseduje, suče se to vse drugačno. Kam neki pridemo, ako ministerstvo samo ne stori tega, kar zahteva od družih! Ali se mar drži prislovice: „quod licet Jovi, non licet bovi“? Tako pa gine ustava, in na njeno mesto stopi sila!

— Gosp. Fr. Levstik, novi skriptor ces. knjigarne, je že prišel v Ljubljano.

— (Kočevski tabor) lazi po nemških časnikih; iz Ljubljane se jim celó telegrafuje, da je prepovedan. Ker živa duša naših ljudi ne vé za ta tabor, je morebiti g. Fladung skrivé za-nj prosil in vsem narodom pravično Auerspergovo ministerstvo ga tudi Fladung-u ni dovolilo.

„Glasbeni matici“

so do 10. dne t. m. pristopili sledeči gospodje:

b) kot podporni udje:

(Dalje.)

Gospodje: dr. Pavlič Ignacij, sekundarij v bolnici v Ljubljani, Ivančič Ivan, kupč. pomočnik v Ljubljani, Piskar Franjo, južne železnice uradnik v Trstu, Zabred Avgust, južne železnice uradnik v Št. Petru, Šink J., trgovec v Zagorji, Šušteršič, odvetniški koncipijent v Krškem, Vičič Janez, trgovec v Ljubljani, Torker M., župnik v Mozelji, dr. Zarnik Valentin v Ljubljani, Jakob Štefan, predstojnik železnice v Št. Petru, Domicelj Alojzij, posestnik v Zagorji,

Česnik Jurij, trgovec v Knežaku, Treven France, učitelj v Št. Petru, Treo Ljudevit, privatni uradnik v Št. Petru, Ros Matej, trgovec v Kranji, Pirnat Andrej v Ljubljani, Ferjančič Andrej, jurist v Beču, dr. Ložar Gregor, odvetnik v Vipavi, Žore Ljudevit v Vipavi, Hinek France, župnik v Zatičini, Jakelj Gregor, kaplan v Zatičini, Orel Viktor, uradnik v Celji, gospá Jerše Sidonija v gornjem Krškem, gospodje Lesar Anton, profesor v Ljubljani, Grčar Andrej, učitelj v Čatežu, gospodičina Tomić Placida, učiteljica v Brežicah, gospodje Miklošič J., učitelj v Mariboru, Stres, kaplan v Mirni pri Gorici, Podboj Janez, duhovni pomočnik v Ipavi, Završnik France, župnik v Št. Gothardu, Škoflek Jakob, učitelj v Mozirji.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Tukajšnji federalistični časnik „Vaterland“ je razglasil te dni obširno spomenico sedanjega ministerstva, Njegovemu Veličanstvu pred odhodom v Berlin predloženo, s ktero je dregnul prav v sršenovo gnjezdo ustavoverskih časnikov. Na vse grlo kričijo, da spomenica je le izmišljena, a vendar jo razpravljajo tako, da ni dvomiti, da je gotova. Stvar je važna, zato naj povemo tudi bralcem „Novic“ poglavitne točke. — Ministri trdijo v tej spomenici, da dvalistična ustava je zadovoljljni sklep doljih državopravnih homatij; ona pa zahteva vzdržanje decemberskih temeljnih postav v Cislajtaciji; bistveno predrugačenje ali celó odstranjenje teh postav na ljubo federalizmu bi nevarno spodmajalo spravo avstrijsko-ogersko; — dosedanje nasprotovanje (opozicija) proti dvalizmu je le bolj umetno; na Českem postajajo razmere ugodnejše decemberski ustavi; zvesti narod česki je bil le zapeljan; general Koller se je prikupil narodu; — med opozicijo državnoopravno in opozicijo katoliško je razloček; ta ima samo v verskih motivih svoj vzrok, in se bode odstranila, ako se temeljne postave decemberske ustave bolj polagoma in rahlo izvršujejo; škofom se je že zagotovilo, da brezverske naprave se ne bodo dalje gnale kakor so se sedaj; zato goji ministerstvo upanje, da katoliška stranka se bode ločila od državopravne; — dalje spomenica obravnava Poljske zadeve in imenuje načrt, ki ga je izdelal ustavni odsek v državnem zboru, popolnoma pripraven, da se reši Gališko vprašanje; če tudi so Poljaki izprva nasprotovali temu načrtu, stoji vendar zdaj v Galiciji vse bolje; pričakovati se tedaj sme, da deželni zbor Gališki na podlagi tega načrta in da dežela dobí lastnega ministra, bode prijazen roko podal vladi; več pa kakor to, kar daje oni načrt Poljakom, jim ministerstvo dovoliti ne more. Po vsem tem zagotavlja ministerstvo, da so državne razmere bistveno boljše in da se ustava vtrjuje.

Ministerstvo se zeló moti, ako misli, da je tako, kakor spomenica pravi. Vsaj vendar že večletne skušnje kažejo, da na tej poti ne pride Avstrija naprej, in to zato ne, ker še se niso spolnile cesarjeve besede: „naredite mir med mojimi narodi!“ Hohenwart je nastopil pot po blagih cesarjevih besedah, — al decemberski ustavniki so mu žalibog! zarinili končanje začetega dela.

Kursi na Dunaji 24. septembra.

5% metaliki 66 fl. 40 kr.

Ažijo srebra 107 fl. 65 kr.

Narodno posojilo 71 fl. 40 kr.

Napoleonori 8 fl. 70 kr.